

Η “Πνευματική Διαθήκη” του Αγίου Λουκά Κριμαίας

[/ Ορθόδοξες Προβολές](#)

Είμαι πλέον 79 χρονών. Η καρδιά μου εξασθενεί και οι δυνάμεις μου με εγκαταλείπουν και είναι ολοφάνερο ότι πλησιάζει η ώρα της αναχώρησής μου από τούτη τη γη.

Ο Απ. Παύλος άφησε διαθήκη σε όλους τους Χριστιανούς. «Μιμηταί μου γίνεσθε, καθώς καγώ Χριστού».

Δεν τολμώ βέβαια να πω προς όλους τους Χριστιανούς, αλλά σε σας, τα παιδιά μου, μπορώ να πω: Μιμηθείτε έμένα, όπως και εγώ τον Απ. Παύλο.

Ήταν σκληρή και δύσκολη η ζωή μου, αλλά ουδέποτε προσευχήθηκα στον Θεό να γίνει εύκολη.

Διότι είναι «στενή η πύλη και τεθλιμμένη η οδός η απάγουσα εις την ζωήν και ολίγοι εισιν οι ευρίσκοντες αυτήν» (Ματθ. 7, 14).

Και ακόμη, «διά πολλών θλίψεων δει ημάς εισελθείν εις την βασιλείαν του Θεού» (Πράξ. 14, 22).

Διαβάστε ακόμη την παραβολή του πλουσίου και του Λαζάρου. «Τέκνον, μνήσθητι ότι απέλαβες συ τα αγαθά σου εν τη ζωή σου και Λάζαρος ομοίως τα κακά· νυν δε ὡδε παρακαλείται, συ δε οδυνάσαι» (Λουκ. 16,25).

Για περισσότερα από 25 χρόνια η ζωή μου ήταν συνυφασμένη με την εργασία του αγροτικού χειρουργού και καθηγητή της χειρουργικής και μετά ένδεκα χρόνια διώξεων για το όνομα του Χριστού μέσα στις φυλακές και στις σκληρές εξορίες.

Από το 1944 συνδύαζα την επίπονη διακονία του Επισκόπου με την θεραπεία των τραυματιών στο Ταμπώφ και μόλις το 1946 ολοκληρώθηκε η χειρουργική μου δραστηριότητα και παρέμεινε μόνον η Αρχιερατική.

Στον πολύ κόσμο ήταν ακατανόητο πώς μπορούσε ένας μεγάλος χειρουργός, που τιμήθηκε με το Α΄ βραβείο Στάλιν, να αφήσει τη χειρουργική και να γίνει Επίσκοπος. Όμως δεν υπάρχει τίποτα το περίεργο σ' αυτό, γιατί από τα νεανικά μου κι' όλες χρόνια, ο Κύριος με προόρισε για την υπέρτατη μορφή διακονίας σ' Αυτόν και τους ανθρώπους.

Όταν τελείωσα το Γυμνάσιο, στην τελετή αποφοίτησης, έλαβα από τον Διευθυντή του σχολείου το απολυτήριο Γυμνασίου, το οποίο το είχε βάλει στο Ιερό βιβλίο της Καινής Διαθήκης. Το είχα διαβάσει και πριν, αλλά τώρα, όταν διάβασα εκ νέου τα λόγια του Χριστού απευθυνόμενα στους Αποστόλους: «ο μεν θερισμός πολύς, οι δε εργάται ολίγοι» (Ματθ. 9, 37-38), η καρδιά μου σκίρτησε και αναφώνησα σιωπηλά: «Ω, Κύριε! Σού λείπουν οι εργάτες;».

Πέρασαν χρόνια. Έγινα διδάκτωρ της Ιατρικής και σκέφθηκα να γράφω το βιβλίο «Δοκίμια για τη χειρουργική των πυογόνων λοιμώξεων». Όταν πήρα την απόφαση αυτή, μου ήρθε στο μυαλό η εξής περίεργη σκέψη: «Όταν θα ολοκληρωθή το βιβλίο αυτό, θα το υπογράψει το όνομα ενός επισκόπου». Δεν μπορούσα να καταλάβω από πού προερχόταν αυτή η σκέψη. Λίγα χρόνια αργότερα, όμως, κατάλαβα ότι ήταν μία σκέψη που μου είχε υποβληθεί από τον Θεό, διότι μετά την πρώτη μου σύλληψη, στο γραφείο του διοικητή των φυλακών, ολοκλήρωσα την πρώτη έκδοση του βιβλίου μου και στο εξώφυλλο έγραφα: «Επίσκοπος Λουκάς, Δοκίμια για την χειρουργική των πυογόνων λοιμώξεων».

Πέρασαν ακόμη δύο χρόνια. Ήμουν στην πρώτη εξορία στη Σιβηρία, στην πόλη Γενισείσκ. Ήρθε τότε εντελώς ξαφνικά να με συναντήσει ένας μοναχός απ' το Κρασνογιάρσκ. Στην πόλη αυτή όλοι οι ιερείς είχαν προσχωρήσει στους «νεωτεριστές» και ο πιστός στην κανονική Εκκλησία λαός, έστειλε αυτό το

μοναχό να χειροτονηθεί ιερέας, όχι σε μένα στο Γενισείσκ, αλλά στο Μινουσίνσκ σε έναν άλλο ορθόδοξο επίσκοπο. Μία ανεξήγητη όμως δύναμη τον καθοδήγησε σε μένα στο Γενισείσκ. Όταν με αντίκρουσε, ξαφνιάστηκε, πάγωσε και βουβάθηκε. Αποδείχθηκε πως, όταν με είδε, αναγνώρισε ξεκάθαρα εκείνον τον αρ-χιερέα που είχε δει σε ένα αξέχαστο όνειρο, να τον χειροτονεί ιερέα δέκα χρόνια πριν, ενώ εγώ εκείνον τον καιρό ήμουν δημογιατρός στην πόλη Περεζλάβλ, Ζαλέσκι.

Ο Κύριος ο Θεός με προίκισε με διάφορα ταλέντα. Ταυτόχρονα με το Γυμνάσιο, τελείωσα και τη Σχολή Καλών Τεχνών του Κιέβου. Είχα μεγάλο ταλέντο στη ζωγραφική και αποφάσισα να δώσω στην Ακαδημία Καλών Τεχνών στην Αγία Πετρούπολη. Στα μισά των εξετάσεων όμως τις εγκατέλειψα, γιατί θεώρησα πως πρέπει να υπηρετήσω τον Θεό και τους ανθρώπους με έργο πιο ωφέλιμο απ' ό,τι η ζωγραφική. Αν και κείνο το διάστημα είχε ξεκαθαρίσει μέσα μου η κατεύθυνση της ζωγραφικής δραστηριότητας την οποία θα ακολουθούσα, εάν δεν εγκατέλειπα τη ζωγραφική: θα ήταν καθαρά θρησκευτική κατεύθυνση, ή θα ακολουθούσα τα ίχνη των Β. Βασνετσώφ και Νέστερωφ.

Από τότε με απασχολούσαν πολύ και επίμονα τα δύσκολα ζητήματα της θεολογίας. Το βασικό στοιχείο του χαρακτήρα μου ήταν η έντονα έκδηλη επιθυμία να υπηρετώ τον Θεό και τους ανθρώπους, και μόνο χάρη σ' αυτό, παρά την μεγάλη αντιπάθειά μου προς τις φυσικές επιστήμες, έδωσα εξετάσεις στην Ιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου του Κιέβου και τελείωσα με άριστα.

Από το Πανεπιστήμιο κιόλας εκδηλώθηκε το μεγάλο μου ταλέντο του ανατόμου και χειρουργού και οι συμφοιτητές μου δεν ήθελαν καν να ακούσουν πως προτίθεμαι να γίνω δημογιατρός. Είχαν αποφασίσει ομόφωνα πως θα γίνω καθηγητής ανατομίας ή χειρουργικής. Απ' ό,τι γνωρίζετε, είχαν μαντέψει σωστά το μέλλον μου.

Ως δημογιατρός εργάστηκα για δεκατρία χρόνια από 12 έως 14 ώρες την ημέρα. Σκεφτόμουν σοβαρά να εγκαταλείψω το δημοτικό νοσοκομείο και να πάω σε απομακρυσμένα χωριά όπου οι δύστυχοι άνθρωποι πεθαίνουν δίχως νάχουν καμιά ιατρική βοήθεια. Ο Κύριος, όμως, είχε αποφασίσει διαφορετικά για μένα. Με έστειλε στην Τασκένδη, όπου ήμουν ένας από τους διοργανωτές του Πανεπιστημίου Μέσης Ασίας και καθηγητής της τοπογραφικής ανατομίας και άμεσης χειρουργικής. Ήταν οι αρχές της δεκαετίας του 1920.

Στα χρόνια της πλήρους ασυδοσίας των αντιθρησκευτικών διαδηλώσεων και καρνάβαλων, όπου χλεύαζαν τον Κύριο Ιησού Χριστό, η καρδιά μου φώναζε: «Δεν μπορώ να σιωπώ».

Στην Τασκένδη γινόταν τότε κληρικολαϊκό συνέδριο. Ήμουν παρών και για κάποιο σημαντικό πρόβλημα είχα κάνει μια ενθουσιώδη ομιλία. Αυτή η ομιλία είχε κάνει μεγάλη εντύπωση στον Επίσκοπο Τασκένδης Ιννοκέντιο και στο τέλος του συνεδρίου μού είπε ξαφνικά. «Γιατρέ πρέπει να γίνετε ιερέας».

Ήταν εντελώς απροσδόκητο για μένα, αλλά τα λόγια του Αρχιερέα τα εξέλαβα ως κλήση του Θεού διά των χειλέων του και χωρίς να ταλαντευτώ ούτε ένα λεπτό, απάντησα. «Εντάξει, Σεβασμιώτατε, αν είναι θέλημα Θεού, να γίνω ιερέας».

Και την επόμενη Κυριακή, εγώ, ο καθηγητής της ιατρικής, με ξένοδανεικό ράσο παρουσιάστηκα στον Επίσκοπο που στεκόταν στον θρόνο και χειροτονήθηκα υποδιάκονος και κατά την διάρκεια της θ. Λειτουργίας διάκονος. Μετά από δύο εβδομάδες ήμουν ήδη ιερέας -εφημέριος στον καθεδρικό ναό.

Ένα χρόνο και δυο μήνες πριν από αυτό το μεγάλο γεγονός στη ζωή μου, πέθανε η σύζυγος μου και μητέρα σας. Ο μικρότερος από σας, ο Βαλεντίνος, ήταν τότε έξι χρονών και ο μεγαλύτερος, ο Μιχαήλ, δεκατεσσάρων.

Μετά από δύο χρόνια και τέσσερεις μήνες, ο Κύριος με αξίωσε του μεγάλου αξιώματος του επισκόπου. Η μεγάλη θεία πρόνοια για μένα και σας τα παιδιά μου φάνηκε στο ότι ο Κύριος κάλεσε στην αιωνία ζωή τη μητέρα σας, επιτρέποντας ν' ασθενήσει από καλπάζουσα φυματίωση, κι έτσι μου άνοιξε το δρόμο για τον μοναχισμό και την αρχιερατική διακονία. Όλες τις φροντίδες για σας, τα παιδάκια μου, τις ανέθεσα στον Κύριο και βέβαια, δεν διαψεύστηκα, ελπίζοντας σ' Αυτόν. Για την μέριμνα και ανατροφή σας μου έστειλε μια σχεδόν άγνωστη έως τότε γυναίκα, τη Σοφία Σεργκέεβνα Βελέτσκαγια, η οποία, στη διάρκεια των φυλακίσεών μου και των τριών εξοριών, με μεγάλη αυταπάρνηση και αγάπη σήκωσε το βαρύ σταυρό των φροντίδων για σας στα χρόνια του λιμού, σας ανέθρεψε εξαιρετικά και σας έδωσε σχολική μόρφωση.

Αργότερα όλοι σας, οι τρεις γιοί και η κόρη μου, με τις φροντίδες και την βοήθεια των αγγέλων προστατών σας, ολοκληρώσατε τις ανώτατες σπουδές σας. Ο Μιχαήλ εδώ και καιρό έχει γίνει καθηγητής, ενώ ο Αλιόσα και ο Βάλια είναι διδάκτορες των ιατρικών και βιολογικών επιστημών και σε λίγο θα γίνουν επίσης καθηγητές.

Ο Κύριος δέχθηκε όλες τις θυσίες που του πρόσφερα, και όχι μόνο δέχθηκε, αλλά πολλά άλλαξε και διόρθωσε. Εγκατέλειψα τη χειρουργική, χάρη του κηρύγματος για τον Ιησού Χριστό. Δεν σκεφτόμουν καν τη δόξα του χειρουργού, που σίγουρα μου ανήκε. Ενώ στον Θεό η δόξα αυτή ήταν χρήσιμη, σε μεγάλο βαθμό αύξανε την δύναμη και τη σημασία του κηρύγματος μου. Το αναγνωρισμένο και φημισμένο

βιβλίο μου «Δοκίμια για την χειρουργική των πυογόνων λοιμώξεων» το ολοκλήρωσα στην εξορία, όταν ήμουν πια αρχιεπίσκοπος. Για την αποφασιστικότητά μου να θυσιάσω τα πάντα προς δόξαν Του, ο Κύριος μού έδωσε ένα άλλο μεγάλο τάλαντο, του εκκλησιαστικού κηρύγματος, και οι εννιά τόμοι των κηρυγμάτων έχουν αναγνωριστεί από την πνευματική ακαδημία της Μόσχας ως «εξαιρετικό φαινόμενο στην σύγχρονη εκκλησιαστική ζωή και θεολογία» και «θησαυρός ερμηνείας της Αγίας Γραφής». Κι εγώ, ο αυτοδίδακτος στη θεολογία εξελέγηνα μέλος της πνευματικής Ακαδημίας της Μόσχας. Για την Εκκλησία, τα κηρύγματά μου θα έχουν ακόμη μεγαλύτερη σημασία απ' ό,τι τα «Δοκίμια για τη χειρουργική των πυογόνων λοιμώξεων».

Εκτός απ' αυτά τα θαυμαστά γεγονότα, για τα οποία μίλησα παραπάνω και διά των οποίων ο Κύριος χωρίς να γνωρίζω πώς, μυστικά, με οδηγούσε στην Αρχιερατική διακονία, βίωσα πολλές φορές ακόμη την παρουσία του Θεού. Αισθάνθηκα αρκετά και αισθητά την παρουσία κι επικοινωνία με τον Θεό στην πνευματική ζωή και στις προσευχές μου.

Όμως, εάν για κάποιον από σας, όλα όσα είπα παραπάνω δεν είναι αρκετά (για να πεισθεί), νομίζω πως η ενασχόλησή του με τις φυσικές επιστήμες τόσο τον έχουν μαγέψει, που δεν θέλει να ακούει αυτά που έχω ζήσει, στα όσα έχω βιώσει αρκετά αισθητά και αδιαμφισβήτητα.

Άλλωστε, θα σας πω, όπως και νάχει, πόσο εκπληκτικά και ξεκάθαρα αποκαλύπτει ο Κύριος ο Θεός το θέλημά Του σε όσους Τον φοβούνται και Τον αγαπούν. Όταν ήμουν στο Λένινγκραντ για εγχείρηση, κατά την τέλεση της παννυχίδας, ο Κύριος με θαυματουργικό τρόπο και συγκλονιστική δύναμη που μου προκάλεσε ρίγη τρόμου, μου έδωσε την εντολή: «Ποίμαινε τα πρόβατα μου, βόσκε τα αρνία μου». Πέρασαν τα χρόνια κι εγώ από ύπουλο διαβολικό πειρασμό, ξέχασα την εντολή αυτή του Θεού. Και ο σατανάς έβαλε και πάλι στην ψυχή μου την ασυγκράτητη ορμή για τη χειρουργική. Γι' αυτό και ο Κύριος με τιμώρησε με αποκόλληση του αμφιβληστροειδούς. Δύο φορές χειρούργησε το μάτι μου ο καθηγητής Οντιντσώφ, αλλά ανεπιτυχώς, γιατί η τιμωρία έπρεπε να μείνει πάνω μου.

Τη μέρα μετά τη δεύτερη εγχείρηση, όταν ήμουν ξαπλωμένος με τα μάτια δεμένα, με κυρίευσε και πάλι το πάθος για τη χειρουργική, ενώ ο Κύριος μού έστειλε ένα εκπληκτικό όνειρο: Ήμουν σε μία εκκλησία χωρίς φώτα. Το μόνο φωτισμένο σημείο ήταν το ιερό. Λίγο πιο πέρα απ' το ιερό υπήρχε η λάρνακα ενός αγίου. Πάνω στην Αγία Τράπεζα είχαν βάλει μια σανίδα και είχαν ακουμπήσει πάνω ένα γυμνό ανθρώπινο πτώμα. Πίσω και δίπλα στο ιερό, είδα τους φοιτητές και τους γιατρούς να καπνίζουν τσιγάρα κι εγώ να τους κάνω μάθημα ανατομίας πάνω στο πτώμα.

Ξαφνιάστηκα από ένα κρότο και, όταν γύρισα το κεφάλι μου, είδα ότι είχε πέσει το σκέπασμα από τη λάρνακα του αγίου. Ο άγιος ανακάθισε μέσα στη λάρνακα, γύρισε και με κοίταξε μ' ένα βλέμμα γεμάτο παράπονο και επίπληξη. Με τρόπο κατανόησα, τελικά, το τεράστιο βάρος της αμαρτίας μου, την παρακοή μου στην εντολή του Κυρίου Ιησού Χριστού, «ποιΐμαινε τα πρόβατα μου, ποιΐμαινε τα αρνία μου». Εδώ και δεκαπέντε χρόνια εκλιπαρώ τον Κύριο Ιησού Χριστό να με συγχωρήσει, επαναφέροντας στην μνήμη μου με σαφήνεια το τρομακτικό μου όνειρο και το σώμα του νεκρού που κείτονταν στην Αγία Τράπεζα. Πρόσφατα πληροφορήθηκα από τον Θεό πως η αμαρτία μου συγχωρήθηκε. Από μέρα σε μέρα, όλο και λιγότερο ξεκάθαρα έβλεπα το πτώμα στην Αγία Τράπεζα, ώσπου τελικά εξαφανίστηκε εντελώς.

Και τώρα, παιδιά μου, ας περάσω στα τελευταία λόγια των εντολών και διαθηκών μου προς εσάς.

Πιστεύω βαθειά στον Θεό και όλη την ζωή μου την έκτισα πάνω στις εντολές Του. Και σε σας κληροδοτώ όλη τη ζωή σας να την αφιερώσετε στον Θεό και να χτίζετε όλα και πάντα πάνω στις εντολές του Χριστού.

Για πολύ καιρό και με μεγάλη επιμονή έπλεα κόντρα στο ρεύμα και σε σας τα παιδιά μου κληροδοτώ να πλέετε κόντρα στο ρεύμα, όσο δύσκολο κι αν είναι αυτό. Να αποστρέφετε το βλέμμα σας και την καρδιά σας από εκείνη τη μεγάλη πλειοψηφία της ανθρωπότητας, που επιδιώκει όχι τους υψηλούς στόχους, αλλά εκείνους που είναι πιο εύκολο να επιτευχθούν. Να μην προσχωρήσετε σ' αυτή τη μεγάλη πλειοψηφία που ζει όχι με το δικό της νου, αλλά με το νου των ηγετών και χτίζει τη ζωή της, όχι με τις ιερές εντολές του Χριστού, αλλά με τις υποδείξεις εκείνων που έχουν την εξουσία να καθοδηγούν τους ανθρώπους μόνον εκεί, όπου κατά τη γνώμη τους πρέπει να πηγαίνουν, όχι χάρη της βασιλείας των ουρανών, αλλά για χάρη της επίτευξης των αγαθών της επίγειας βασιλείας.

Σκοπό της ζωής να θέσετε την επιδίωξη της ύψιστης αλήθειας και να μην παρεκκλίνετε απ' αυτό το δρόμο, αν σας αναγκάσουν να υπηρετήσετε τους σκοπούς της κατώτερης αλήθειας, καταπατώντας την ύψιστη αλήθεια του Χριστού.

Να είσαστε έτοιμοι ακόμη και για το μαρτύριο, εφ' όσον πλέετε κόντρα στο ρεύμα, να τηρείτε πλήρη πίστη ακόμη και στις σκέψεις, στους άντρες και τις γυναίκες σας, όπως τήρησα κι εγώ.

Στις επιστημονικές ενασχολήσεις και στο έργο σας πάνω στη μελέτη των μυστηρίων της φύσης, μην επιδιώκετε τη δόξα για τον εαυτό σας, αλλά μόνο το να

ελαφρύνετε τον πόνο των ασθενών και αβοήθητων συνανθρώπων σας.

Να θυμάστε ότι σ' αυτό το έργο εγώ, ο πατέρας σας, αφιέρωσα όλη μου τη ζωή. Μιμηταί μου γίνεσθε, όπως κι εγώ του Απ. Παύλου και να μην εργάζεστε για την κοιλιά σας, αλλά πρώτ' απ' όλα και πάνω απ' όλα να φροντίζετε εκείνους που δίχως την βοήθειά σας δεν μπορούν να απελευθερωθούν από τη μέγγενη της ανέχειας και του ψέματος.

Εάν εκπληρώσετε όλα, όσα κληροδοτώ σε σας, θα κατέβη σε σας η ευλογία του Θεού, σύμφωνα με τα αδιάψευστα λόγια του προφητάνακτα Δαβίδ. «Το δε έλεος του Κυρίου από του αιώνος και έως του αιώνος επί τους φοβούμενους αυτόν, και η δικαιοσύνη αυτού επί υιοίς υιών τοις φυλάσσουσιν την διαθήκην αυτού και μεμνημένοις των εντολών αυτού του ποιήσαι αυτάς» (Ψαλμ. 102).

Γι' αυτή την ευλογία και τη χάρη του Θεού πάντα προσευχόμουν στη ζωή μου για σας τα παιδιά μου, τα εγγόνια και δισέγγονά μου και, βέβαια, πάντα θα προσεύχομαι στην αιώνια ζωή, όταν θα σταθώ εμπρός στο βήμα του Θεού μου και Θεού σας, Δημιουργού μου και Δημιουργού σας.

Και ο καιρός αυτός προφανώς είναι κοντά, γιατί εξασθένησαν η καρδιά μου και οι δυνάμεις μου.

Ο πατέρας σας

Αλούστα 22 Ιουλίου 1956